

ევროკავშირის ენერგეტიკული უსაფრთხოების ტრანსფორმაცია
რუსეთ-უკრაინის ომის ფონზე (2022-2025): სტრატეგიების
ცვლილება, როგორც პოლიტიკური პასუხი

ჯემალ ავაზნელი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა
და ხელოვნების ფაკულტეტზე საერთაშორისო ურთიერთობების მაგისტრის
აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

პოლიტიკის მეცნიერება და საერთაშორისო ურთიერთობები: საერთაშორისო
ურთიერთობები

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნინო ფავლენიშვილი, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2026

განაცხადი

“როგორც წარდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.”

ჯემალ ავაზნელი

18.01.2026

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომი იკვლევს ევროკავშირის ენერგოუსაფრთხოების პოლიტიკის ტრანსფორმაციას რუსეთ-უკრაინის ომის (2022-დღემდე) კონტექსტში. კვლევის მიზანია იმ სტრატეგიული და სტრუქტურული ცვლილებების ანალიზი, რომლებმაც საფუძველი ჩაუყარა ევროპული ენერგეტიკული პარადიგმის გადახედვასა და რუსულ წიაღისეულ რესურსებზე დამოკიდებულების მინიმიზაციას.

ნაშრომი იყენებს როგორც დედუქციურ, ისე ინდექციურ კვლევის დიზაინს. ჰიპოთეზები ამოდის თეორიული მსჯელობიდან, კვლევის შედეგები დიდწილად ეყრდნობა საკითხის ირგვლივ არსებულ თეორიულ და ემპირიულ მასალას. ნაშრომი ფოკუსირებულია გეოპოლიტიკურ ფაქტორზე, რომელიც მოქმედებს, როგორც პოლიტიკური სტრატეგიის რადიკალური ცვლილების კატალიზატორი და აიძულებს სახელმწიფოებს, უპირატესობა ენერგეტიკულ სუვერენიტეტსა და დივერსიფიკაციას მიანიჭონ. კვლევის ვალიდურობის უზრუნველსაყოფად გამოყენებულია შერეული მეთოდოლოგია და მეთოდების ტრიანგულაცია, რაც მოიცავს თვისებრივ (სამაგიდო კვლევა, დოკუმენტების დისკურს ანალიზს, ნახევრად სტრუქტურირებული ინტერვიუები) და რაოდენობრივ (სტატისტიკური მონაცემების შედარებითი ანალიზი) მიდგომებს.

შედარებითი შემთხვევის შესწავლის (Comparative Case Study) ფარგლებში გაანალიზებულია ევროკავშირის ორი უმსხვილესი ეკონომიკა - გერმანია და საფრანგეთი.

ნაშრომი ასკვნის, რომ მიუხედავად განსხვავებული შიდა სტრუქტურებისა, ევროკავშირი მიისწრაფის ერთიანი ევროპული ენერგეტიკული მედეგობისკენ (Resilience), რაც გრძელვადიან პერსპექტივაში ევროკავშირის სტრატეგიულ დამოუკიდებლობას განაპირობებს.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: ევროკავშირის ენერგოსაფრთხოება, ენერგეტიკული დივერსიფიკაცია, REPowerEU გეგმა, რუსეთ-უკრაინის ომი, ენერჯის ალტერნატიული წყაროები.

Abstract

This paper examines the transformation of the European Union's energy security policy in the context of the Russia–Ukraine war (2022–present). The study aims to analyze the strategic and structural changes that have laid the groundwork for a reconfiguration of the European energy paradigm and the minimization of dependence on Russian fossil energy resources.

The paper employs both deductive and inductive research designs. The hypotheses are derived from theoretical reasoning, while the research findings largely draw on existing empirical material related to the subject. The study focuses on the geopolitical factor as a catalyst for radical changes in political strategy, compelling states to prioritize energy sovereignty and diversification. To ensure the validity of the research, a mixed-methods approach and methodological triangulation are applied, incorporating qualitative methods (desk research, discourse analysis of policy documents, and semi-structured interviews) as well as quantitative methods (comparative analysis of statistical data).

The paper concludes that, despite differing internal structures, the European Union is striving toward a unified European energy resilience, which in the long term underpins the EU's strategic autonomy.

Key Words: EU energy security, energy diversification, REPowerEU plan, Russia-Ukraine war, alternative energy sources.

მადლობა

წინამდებარე ნაშრომზე მუშაობის დასრულებისას, მსურს, ღრმა პატივისცემა და მადლიერება გამოვხატო ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და საერთაშორისო ურთიერთობების აკადემიური პერსონალის მიმართ იმ ცოდნისა და გამოცდილებისათვის, რომელიც სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლის პერიოდში შევიძინე.

განსაკუთრებული მადლობა ეკუთვნის ჩემი ნაშრომის ხელმძღვანელს, ქალბატონ ნინო ფავლენიშვილს. მისი პროფესიული რჩევები, კრიტიკული ხედვა და მხარდაჭერა გადამწყვეტი აღმოჩნდა კვლევის ხარისხიანად წარმართვისა და აკადემიური მიზნების მიღწევის პროცესში.

ასევე, მადლობას ვუხდის კვლევაში მონაწილე თითოეულ რესპონდენტს – მათი გულწრფელობა და დათმობილი დრო წინამდებარე ნაშრომის ემპირიული ღირებულების საფუძველია.